

Újszegedről csupa új!

A textiliparban is nagyvira-
mú modernizálás folyik. S ez
nemcsak a gépek kicserélé-
sében mutatkozik meg, ha-
nem a gyártott áruféleségek
választékának bővülésében, s
a hagyományos cikkek minő-
ségének javulásában is.

A Kenderfonó és Szövő-
ipari Vállalat újszegedi kender-
és lenszövő gyáregységé-
nek szövődéje az úgynevezett
nehéz szövődék közé tartozik.
Termelésének nagy részét
műszaki szövetek, kisebb szá-
zálékát szőnyegféleségek
gyártása teszi ki. A műszaki
cikkek közül a főtermék a
különböző ponyvaféleségek
és a kimondott műszaki szö-
vetek, a gumiipar részére
szőtt betétvásznak, és a kü-
lönféle szűrőszövetek.

Mákos hatású szőnyegek

A gyártott szőnyegek zöme
kenderből készül. Céljuk a
kenderszőnyeg minőségének
javítása. Olyan kikészítési és
festési eljárásokkal kísérletez-
nek, amelyekkel elérhető,
hogy a kenderszőnyeg —
mind külföldi, mind belföldi
piacon — a különböző ol-
csó és tetszetős kivitelű
gyapjúszőnyegek versenytár-
sá lehessen. A cél érdekében
tetszetősebb kivitelű, színű
és fényű kenderszőnyegekre
van szükség.

Két úton folytatnak ilyen
kísérleteket az újszegedi
gyáregységben. A kikészítési
eljárás módosításával, új
technológia kidolgozásával, új
kender alapszínét — barnás-
szürke — kifehéritik.

A kenderszőnyeg tetszetős-
ségének fokozódása mellett
nagy mérvű minőségjavulást
eredményez a kísérletezés
másik ága. A kenderrosthoz,
már mint alapanyaghoz visz-

közceljuta műanyagot kever-
nek. Ennek alapszíne fehér
és határozott fénye van. A
kísérletsorozat másik változa-
ta, amikor viszkóz-celjluta fo-
nalat — NDK-ból importál-
ják — kenderfonással sodor-
nak össze. Mivel a két anyag
fehérsége, fénye és minőse-
ge különböző, eltérően rea-
gálnak a kikészítési eljárá-
sokra és így az ilyen sodratú
fonalból készült szőnyeg ön-
magában is mákos mintázatot
ad.

Finomított fonalak

A szövődékben szőtt pony-
vaszövetek nagyobb mennyi-
sége exportra készül. A
ponyvákészlet zömét hazai
alapanyagból, kenderből, ki-
sebb részét import pamutból
szövik. A feladat önmagá-
ból adódik: a kender minél
gazdaságosabb felhasználása.
Ennek módja pedig a pony-
vaszövet súlyának csökkenté-
se, ami a fonal vékonyításá-
val érhető el.

A bevezetés stádiumában
tart az a kikészítési folya-
mat, amely ezt a célt szolgálja.
Lényege, hogy a rost-
kikészítők által előállított
alapanyagot vegyszeres elő-
készítéssel finomítják feldol-
gozás előtt. Az ilyen eljárás-
sal készült cikkek mintakol-
lekcióját már bemutatták a
HUNGAROTEX-nek.

Két fázisban

A ponyva kikészítése —
festés, vízhatlanítás, láng-
mentesítés, rothadásmentesít-
és — több manipulációs el-
járással — három-négy fázis-
ban — készül.

Cél a többlépcsős eljárás
minél ideálisabb összevonása.
A jelenlegi kísérletek arra

mutatnak, hogy egy nyugat-
német vegyszer segítségével
a kikészítési fázisok számát
kettőre lehet csökkenteni. Az
eljárás előnye, hogy kiváló
színtartósságot biztosít és
megfelel az infravörös vissz-
verő képesség követelményei-
nek. (Mivel a ponyvaszövetek
ket honvédelmi célokra is
felhasználják, ez fontos köve-
telmény!) Távolabbi céljuk
hasonló vegyszer hazai előál-
lítása.

Vevőszolgálat

A műszaki szövetek töké-
letesítése mellett egy vevő-
szolgálatot kívánnak rend-
szerezni. A nagykereske-
delmi vállalat közvetítésé-
vel jut el termékük nagy-
számú és különböző beren-
dezéssel, gépparkkal rendel-
kező vállalatokhoz. Így a szin-
tikus szálakból — poli-
amid és poliszter — szőtt
műszaki áruféleségeket
nem minden esetben hasz-
nálják fel olyan célra,
amelyre tulajdonságai foly-
tán megfelel. A vevőszolga-
lat feladata volna a fel-
használási terület megismer-
ése, észrevételek, panaszok,
kívánságok összegyűjtése és
továbbítása és nem utolsó-
sorban szakmai tanácsadás.

A műszaki szövetek mi-
nőségének javítása is az el-
sődrendű feladatok egyike.
Új szövetfajták kikísérle-
zésével több import szűrőfé-
leséget cserélnek majd fel
az ország különböző részén
levő vállalatok hazai gyárt-
mányúval. Ez pedig jelen-
tős devizaforint-megtaka-
rítást eredményez majd a
népgazdaságnak.

Méry Éva

Több mint 26 ezer új hallgató a felsőoktatási intézményekben

A következő napokban
megnyitják kapuikat a fel-
sőoktatási intézményeink: az
egyetemek, a főiskolák, a
tanító- és óvónőképzők, s a
különböző felsőfokú techni-
kumok. Előzetes adatok sze-
rint — több mint 26 ezer új
elsőéves hallgató kezd meg
tanulmányait nappali, esti,
illetve levelező tagozaton.
Ezen a héten megnyitja
kapuit a kaposvári, a debre-
ceni, a nyiregyházi, a győri,
a bajai, tanítóképző, a kecs-
keméti, a soproni és a

szarvasi óvónőképző inté-
zet. Szeptember 9. és 16. kö-
zött rendezik az évvitót a
Debreceni Kossuth Lajos Tu-
dományegyetemen, a Buda-
pesti Marx Károly közgazda-
ságtudományi egyetemen, a Pé-
csi Tudományegyetemen, a Buda-
pesti Gyógypedagógiai
Tanárképző Főiskolán, az
Építőipari és Közlekedési
Műszaki Egyetemen, a Mis-
kolci Nehézipari Műszaki
Egyetemen, a Veszprémi
Vegyipari Egyetemen, a sze-
gedi József Attila Tudu-
mányegyetemen.

A falun élő értelmiségről

A község vezetői

A falun élő értelmiségiek
közül a község vezetői biz-
tosítják a párt és kormány
által megszabott elvek érvé-
nyesülését, azok határozatai-
nak végrehajtását, gondos-
kodnak a lakosság sokirányú
szükségeinek kielégítésé-
ről — lényegében irányítják
az egész falu életét.

Arra a kérdésre: ki a
község vezetője, vagy kik a
község vezetői, a község-
ben a legelterjedtebb választ
kaphatjuk. Legtöbbször a párt-
titkár vagy a tanácselnököt
jelölik meg. Elfogadhatóbb,
de ritkább vélemény az,
hogy a község vezetői: a
párttitkár, tanácselnök, isko-
laigazgató és a tisz. elnöke.
Ez a vélemény már nem
egy, hanem több személyben
látja a vezetést, de még nem
jut el egészen a testületi ve-
zetés fogalmáig. Ez pedig ma
még általános probléma
nemcsak a lakosság körében,
hanem sokszor a vezetők ese-
tében is.

Az egyes személyek szere-
pe elsődlegesen a testületi
határozatok végrehajtásának

megszervezése, ugyanakkor a
választott testületek munká-
jának segítése. A községi ál-
lami vezető sem keresheti
helyét a testület fölött, vagy
a testületen kívül, hanem
csak a testületen belül, an-
nak egy tagjaként.

A választott testületek-
nek még testületibb kell
válniuk, a hatalom aktív
gyakorlóivá és a lakosságnak
is a testületekben és nem
egyes személyekben kell lát-
nia a község vezetését.

A testületi irányítás és ve-
zetés fokozottabb előtérbe
helyezése természetesen nem
jelentheti a függetlenített ve-
zetők személyi munkájának
és felelősségének elhomályo-
sítását, háttérbe helyezését.
Az ő munkájuknak az irá-
nyát, célkitűzéseit, az elvég-
zendő feladatokat azonban a
testületi szerv kell hogy
megszabja, ennélfogva a füg-
getlenített vezetők munkáját
alapvetően a testület által
megszabott feladatok végre-
hajtása kell hogy képezze.

Az állami vezetőket a la-
kosság időszakonként saját
soraiból választja. Függetle-
nített funkcióra is megvá-
lasztható mindenki, akinek
szavazati joga van. Ennélf-
fogva természetesen a veze-
tők általános vagy szakmü-
veltségére vonatkozóan köte-
lező előírások nincsenek. Eb-
ből a körülményből sok min-
den következik. Következik
többek között, hogy a választ-
ott állami vezetők általános
műveltségének szintje az
egész társadalomával együtt
emelkedik. Addig is azon-
ban, amíg ez a megkívánt
szintet el nem éri, a veze-
tőknek egyénileg kell töre-
kedniük általános és szak-
műveltségük emelésére, hogy
meg tudjanak felelni a ve-
zetés színvonalát által felál-
lított követelménynek. A ko-
rábbi években az alacsony
iskolai végzettséget egyesek
szinte külön »proletár erény-
ként«
fogták fel és helyesen,
vagy helytelenül hivatkoztak
arra a többi értelmiséggel
történő beszélgetések, viták
során. Azóta az egész társa-
dalom általános műveltsége
sokat emelkedett, túlhaladt
az általános iskola VIII. osz-
tályán és tör előre a közép-
iskolai végzettség szintjéig.
Nagyon helyesen ezen az
úton haladnak községi veze-
tőink is, kiknek 50%-a közép-
iskolánál magasabb, 20%-a
középfelsőiskolai szintű, míg
67%-a általános iskolai és
8%-a ennél kevesebb iskolai
végzettséggel rendelkezik.
Emellett azonban figyelembe
kell venni, hogy a jelenlegi
községi vezetők 38%-a tanul-
tovább, többségükben közép-
iskolai és egyetemi szinten.
Szakmai végzettségük 53%-
os, ami azt jelenti, hogy
ilyen arányban végeztek ta-
nácsakadémiát, vagy állam-
igazgatási iskolát.

Vannak állami vezetők,
akik önmagukban nem fo-
gadják el, hogy ők az érte-
lmiségi kategóriába tartoz-
nak. Ez részben érthető, hi-
szen a korábbi évek merev
származási kategóriáiban az-
zal végződött a sor, hogy
»értelmiségi és egyéb«, ami
bizonyos esetekben hátrá-
nyos megkülönböztetést is
jelentett. Ugyanakkor az is-
kolai végzettségbeli különbö-
zések miatt egyesek bizo-
nyos távolságot éreznek köz-
tük és a többi értelmiségi ré-

Európai húsipari kutatók konferenciája

Budapesten szerdán meg-
kezdődött az európai húsipari
kutatók szeptember 11-ig
tartó 9. konferenciája. A ta-
nácskozássokra 23 országból
130 szakember érkezett, s
mivel nem szigorúan elhatá-
rolt alapszabály szerint mű-
ködő szervezetről van szó,
részt vesznek a tudományos
üléseken amerikai, új-zélan-
di, japán és ausztrálai húsi-
ipari kutatók is.

A konferencián 72 előadás
hangzik el.

teg között, nem véve figye-
lembe azt, hogy az érte-
lmiségi megjelölés alapja elsőd-
legesen nem az iskolai vég-
zettség, hanem a betöltött
munkakör jellege. A vezetők
munkakörében pedig alapve-
tően fontos az egész lakos-
ság, köztük az értelmiségiek
munkájának helyes koordi-
nálása, összefogása és irányí-
tása a község életében is
mutakozó feladatok megol-
dása érdekében. Ez a munka
pedig — lényegét tekintve —
értelmiségi jellegű munka.
Éppen ezért a községi állami
vezetők és a többi érte-
lmiségi réteg között szinte
közvetlen hivatali, emberi és
munkakapcsolat kell hogy
kifejlődjék, mert a község-
ben jelentkező feladatok
megoldásához a falu egész
értelmiségének minden igye-
kezetével és tudásával hozzá
kell járulnia.

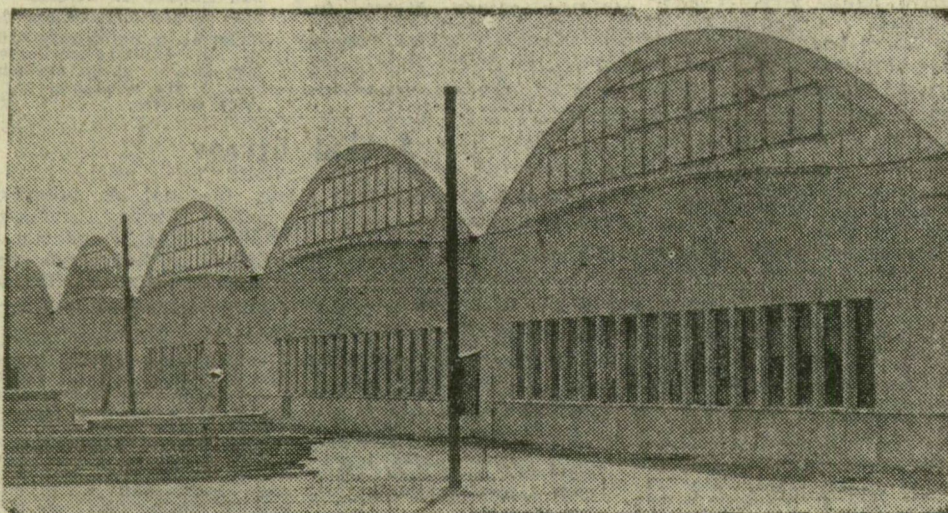
Sok problémát és vitát
okoz a falun élő értelmisé-
giek magánélete, illetve az
e téren tapasztalható nem
kívánatos jelenségek. Az
ilyen jellegű problémák az
értelmiség minden rétegénél
problémát jelentenek, de kü-
lönösen ki kell emelni ennek
fontosságát az állami veze-
tőkre vonatkozóan, hiszen a
lakosság előtt ők személyesi-
tik meg az államhatalmat. A
lakosság pedig szereti tisz-
telnit, becsülni vezetőit. Ezzel
nemcsak vezetőit becsüli
meg, hanem önmagát is, hi-
szen a társadalmi fejlettség
egyik fokmérője a vezetéssel
szemben támasztott igény és
a vezetés színvonalának
egyensúlyban kell lennie ez-
zel az igénnyel. Ez termé-
szetszerűleg azzal jár, hogy
a vezetők magánügyének fel-
tűnő sok-sok jelenség köz-
ülggyé válik. A családi élet
rendezettsége, az italozás
mértéke, a modor és maga-
tartás, öltözködés és általá-
nos viselkedés, az anyagiak
megszerzése, ha általában az
emberek magánügyének te-
kinthető is, a vezetők eseté-
ben nem. A vezetők minden
lépésének, ténykedésének
bírija kell az egész lakosság
kritikáját.

Nem könnyű feladat a
mai gyorsütemű fejlődés és
változás folyamatában egy
község életét, politikai, tár-
sadalmi, gazdasági, kulturá-
lis helyzetét helyes irányban
vezetni, a feladatok megva-
lósítása érdekében cselekvés-
re mozgósítani. A község
egész lakosságát összefogni,
koordinálni a rendelkezésre
álló erőket. Mindezekre az
állami vezetők saját szemé-
lyükben nem is lehetnek ké-
pesek. Ezért kell még foko-
zottabban támaszkodniuk a
testületi szervekre, azok tag-
jainak aktivitására, és nem
kis mértékben valamennyi
falun élő értelmiségre, hi-
szen az értelmiséggel való
munkakapcsolat és együtt-
működés, azok tudásának
felhasználása a vezetés szin-
tjének egyik igen fontos mu-
tatója.

A községi állami vezetők
munkájának a színvonalát
egyre emelkedik. Anyagi
helyzetük, életszínvonaluk
összhangban áll munkakörük
fontosságával, de ennek elle-
nére a községi vezetők hoz-
zák ma is a legtöbb áldozat-
ot és vállalják a legtöbb
fáradtságot a községek előre-
haladása érdekében.

Építészeti kiállítás

Ma, csütörtökön nyílik
meg Szegeden a múzeum
Horváth Mihály utcai képtá-
rában a Tervező Vállalat ki-
állítás, mely bemutatja, mi
minden épült, s mi épül
ma Dél-Magyarországon.
A képtár második
emeletén a román építőmű-
vészet alkotásaival ismerked-
hetnek a látogatók. Mindkét
kiállítás szeptember 5-től 22-
ig tekinthető meg, délelőtt
10-től délután 6 óráig.

Képeinken:
A kábelgyár nagycsarnoka (fent), tervezte Rátky
György. Az Április 4 úti általános iskola (balra lent),
Snapper Tibor terve. Lakóház Hódmezővásárhelyen
(jobbra lent), Tarnai István terve szerint.

